

■ ■ ■ XXIV OLIMPIADA WIEDZY EKONOMICZNEJ ■ ■ ■

Rok szkolny 2010/2011

Zawody II stopnia (okręgowe)

Zestaw z prawidłowymi odpowiedziami

I. Pytanie opisowe o charakterze ogólnym. (0–25 pkt)

Scharakteryzuj wpływ kursu walutowego na mikro- i makroekonomiczną sytuację Polski.

Przykładowy schemat odpowiedzi:

1. Kurs walutowy i jego rodzaje.
2. Determinanty poziomu kursu walutowego – aspekty ekonomiczne, polityczne i psychologiczne.
3. Wpływ kursu walutowego na przepływy dóbr i usług oraz kapitału w gospodarce otwartej.
4. Równowaga bilansu płatniczego a poziom krajowych oszczędności i inwestycji.
5. Skuteczność polityki fiskalnej i monetarnej w warunkach systemu kursu płynnego.
6. Poziom kursu walutowego i *terms of trade* a konkurencyjność polskich przedsiębiorstw oraz ich aktywność inwestycyjna.
7. Wpływ kursu walutowego na poziom cen i sytuację ekonomiczną gospodarstw domowych w Polsce.
8. Szanse i zagrożenia związane z wejściem Polski do strefy euro.

II. Zadanie z analizy finansowej. (0–15 pkt)

Dwóch przyjaciół ze studiów prowadzi sklep internetowy. Przychody z prowadzenia tej działalności gospodarczej wynoszą miesięcznie 60 tys. zł. Miesięczne koszty dzierżawy łącz internetowych oraz usług telekomunikacyjnych wynoszą 10 tys. zł, wynagrodzenie sekretarki oraz konsultantów to wydatek 30 tys. zł, pozostałe koszty (usługi pocztowe i kurierskie, materiały biurowe, reklama itp.) zamykają się kwotą 6 tys. zł. Opłata za usługi biura rachunkowego, które prowadzi księgowość sklepu, wynosi miesięcznie 2 tys. zł. Przeciętny stan należności sklepu to 25 tys. zł.

Zaangażowanie każdego ze współwłaścicieli w prowadzenie sklepu internetowego wymagało rezygnacji z pracy w dziale IT jednej z jednostek administracji publicznej – jeden z nich mógłby otrzymywać tam miesięczne wynagrodzenie w wysokości 6 tys. zł, a drugi 5,5 tys. zł. Sklep internetowy prowadzony jest w lokalu będącym własnością jednego z nich. Według aktualnych stawek rynkowych lokal wyceniany jest na 700 tys. zł, a możliwy do uzyskania miesięczny czynsz rynkowy za jego wynajem to 3,5 tys. zł. Ponadto współwłaściciele zainwestowali w kapitał obrotowy (niezbędny do uruchomienia sklepu internetowego) 150 tys. zł.

Przyjmując, że roczna rynkowa stopa procentowa netto wynosi 4% i – dla uproszczenia – pomijając kwestie opodatkowania, odpowiedz na poniższe pytania:

1. Ile wynoszą miesięczne koszty księgowe? (1 pkt)

Miesięczne koszty księgowe sklepu wynoszą 48 tys. zł (10 tys. zł + 30 tys. zł + 6 tys. zł + 2 tys. zł)

2. Ile wynosi miesięczny zysk księgowy? (1 pkt)

Miesięczny zysk księgowy sklepu wynosi 12 tys. zł (60 tys. zł – 48 tys. zł)

3. Ile dni wynosi przeciętny cykl inkasa należności tego sklepu internetowego? (2 pkt)

Cykl inkasa należności sklepu wynosi 12,5 dnia ($(30 \text{ dni} \times 25 \text{ tys. zł}) / 60 \text{ tys. zł}$)

4. Ile wynoszą miesięczne koszty alternatywne? (3 pkt)

Miesięczne koszty alternatywne wynoszą 15,5 tys. zł [$6 \text{ tys. zł} + 5,5 \text{ tys. zł} + 3,5 \text{ tys. zł} + 150 \text{ tys. zł} \times (4\% / 12 \text{ m-cy})$]

5. Ile wynoszą miesięczne koszty ekonomiczne? (3 pkt)

Miesięczne koszty ekonomiczne wynoszą 63,5 tys. zł (suma kosztów księgowych i kosztów alternatywnych)

6. Czy przyjaciele powinni kontynuować działalność gospodarczą? Przedstaw niezbędne obliczenia i uzasadnij swoją odpowiedź. (5 pkt)

Przyjaciele powinni zrezygnować z prowadzenia sklepu internetowego – pomimo że osiągają oni zysk na poziomie księgowym wynoszący miesięcznie 12 tys. zł, to w ujęciu ekonomicznym sklep odnotowuje straty w wysokości 3,5 tys. zł miesięcznie. Rachunek ekonomiczny wskazuje, że lepszym rozwiązaniem dla przyjaciół byłoby zatrudnienie się w dziale IT w administracji publicznej, wynajęcie posiadanego lokalu i zainwestowanie kwoty, którą wnieśli do spółki jako kapitał obrotowy. W ten sposób łączne ich miesięczne dochody wyniosłyby 15,5 tys. zł zamiast obecnych 12 tys. zł. Osiąganie przez sklep zysków księgowych nie jest wystarczającą przesłanką do kontynuacji tej działalności przez przyjaciół.

III. Pytania testowe – w każdym pytaniu zaznacz [X] przy prawidłowej odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź na pytanie testowe otrzymujesz 2 pkt. Każda zmiana odpowiedzi w pytaniach testowych traktowana jest jako odpowiedź błędna. Odpowiedzi zaznaczone ołówkiem nie są punktowane. (0–60 pkt)

1. Funkcją ekonomii pozytywnej jest:

- formułowanie warunków koniecznych do osiągnięcia pożądanego stanu w gospodarce
- ocena zachodzących zjawisk ekonomicznych
- wyjaśnianie zjawisk gospodarczych
- opiniowanie mikroekonomicznej polityki gospodarczej państwa

2. Wzrost dochodu realnego o 10% przy dochodowej elastyczności popytu na dane dobro wynoszącej 0,9, oznacza, że:

- zmniejszy się suma całkowitych wydatków konsumenta na to dobro, a udział wydatków na to dobro w całości wydatków zmniejszy się
- zwiększy się suma całkowitych wydatków konsumenta na to dobro, a udział wydatków na to dobro w całości wydatków zmniejszy się
- zmniejszy się suma całkowitych wydatków konsumenta na to dobro, a udział wydatków na to dobro w całości wydatków zwiększy się
- zwiększy się suma całkowitych wydatków konsumenta na to dobro, a udział wydatków na to dobro w całości wydatków zwiększy się

3. Które z poniższych stwierdzeń jest prawdziwe w odniesieniu do krzywych obojętności?

- mogą się przecinać
- obrazują stopień substytucyjności rozpatrywanych dóbr
- muszą być funkcją o ujemnym nachyleniu
- ich położenie zależy od wielkości dochodu realnego gospodarstwa domowego

4. Przy poruszaniu się wzdłuż wypukłej izokwenty:

- wielkość produkcji całkowitej rośnie
- krańcowa stopa technicznej substytucji rośnie
- substytucja pomiędzy czynnikami wytwórczymi staje się coraz trudniejsza
- krańcowa stopa technicznej substytucji nie zmienia się

5. Krzywa podaży przedsiębiorstwa wolnokonkurencyjnego w długim okresie:

- to część krzywej kosztu krańcowego powyżej minimum kosztu przeciętnego
- to krzywa podaży doskonale elastycznej, gdyż cena, po której przedsiębiorstwo sprzedaje kolejne jednostki dobra, jest niezmienna
- to część krzywej kosztu przeciętnego powyżej krzywej utargu krańcowego
- to część krzywej kosztu krańcowego powyżej minimum przeciętnego kosztu stałego

6. Funkcja krótkookresowego kosztu całkowitego ma postać $20 + 10Q + Q^2$, gdzie Q to wielkość produkcji. Przy wielkości produkcji wynoszącej 5 jednostek produktu koszt stały wyniesie:

- 95
- 50
- 75
- 20

7. Siła monopsonowa przedsiębiorstwa na rynku pracy polega na zdolności do kształtowania:

- tylko poziomu płac
- tylko wielkości zatrudnienia
- zarówno poziomu płac, jak i wielkości zatrudnienia
- nie da się udzielić odpowiedzi bez dodatkowych informacji

8. Które z poniższych stwierdzeń jest prawdziwe?

- mechanizm rynkowy nie dopuszcza do powstania popytu na dobra społecznie niepożądane
- dobra społecznie niepożądane mogą być w opinii poszczególnych osób uznane za dobra pożądane
- dobro społecznie pożądane to takie, które chciałby posiadać każdy obywatel
- dobro społecznie niepożądane to takie, na które popyt rynkowy zgłaszany przez konsumentów jest zbyt mały w stosunku do potrzeb społecznych

9. W wyniku zwiększenia produktu krajowego brutto o zużycie pośrednie otrzymamy:

- wartość dodaną
- dochód narodowy
- wytworzony produkt globalny
- dobrobyt ekonomiczny netto

10. Warunkiem równowagi w gospodarce z udziałem państwa jest:

- zrównanie nieplanowanych inwestycji z oszczędnościami
- zrównanie sumy planowanych oszczędności i podatków netto z sumą planowanych inwestycji i wydatków państwa
- zrównanie sumy wydatków konsumpcyjnych, inwestycji i wydatków państwa z sumą oszczędności i wpływów z podatków
- zrównanie oszczędności z wpływami podatkowymi

11. Przy sztywnej krzywej podaży globalnej wzrost popytu globalnego wywoła:

- wzrost wielkości produkcji
- spadek wielkości produkcji
- wzrost poziomu cen
- spadek poziomu cen

12. Konsekwencją deflacji jest:

- poprawa sytuacji osób zadłużonych
- spadek bezrobocia
- zmniejszenie deficytu budżetowego
- skłonność do odraczania zakupów konsumpcyjnych

13. W którym z poniższych krajów kryzys ekonomiczny w XX w. wywołał inflację liczoną w kwadrylionach?

- Węgry
- Polska
- Niemcy
- Japonia

14. Efekt akceleratora inwestycyjnego wynika z:

- utrzymywania przez przedsiębiorstwa rezerwy zdolności produkcyjnych
- wysokiej konkurencyjności eksportu i szybkiej liberalizacji handlu zagranicznego
- sprzężenia zwrotnego pomiędzy polityką pieniężną a polityką inwestycyjną
- antycypowania przez przedsiębiorstwa koniunktury gospodarczej

15. W pewnej gospodarce dokonano liberalizacji przepływów kapitałowych przy jednoczesnym wprowadzeniu systemu płynnego kursu walutowego. W tej sytuacji:

- bardziej skuteczna staje się polityka fiskalna
- bardziej skuteczna staje się polityka monetarna
- nie nastąpiło żadne wzmocnienie skuteczności polityki fiskalnej i monetarnej
- zarówno polityka fiskalna, jak i monetarna są mniej skuteczne

16. Ze składek emerytalnych, przekazywanych do otwartych funduszy emerytalnych w Polsce, przed przeliczeniem składek na jednostki rozrachunkowe potrącają się:

- opłaty na rzecz depozytariusza związane z przechowywaniem aktywów
- opłaty związane z realizacją transakcji nabywania lub zbywania aktywów funduszu (np. papierów wartościowych)
- opłata za zarządzanie otwartym funduszem
- opłaty dystrybucyjne

17. Stawka referencyjna POLONIA to:

- średnia ważona stawka operacji *overnight* przeprowadzonych na rynku międzybankowym
- średnia stopa oprocentowania papierów skarbowych emitowanych dla instytucjonalnych inwestorów zagranicznych
- stawka obrazująca dysparytet stóp procentowych pomiędzy Polską a krajami OECD
- stopa, po której Narodowy Bank Polski skłonny jest przeprowadzić w danym dniu operacje *repo*

18. Którą z poniższych pozycji można uznać za koszt uzyskania przychodów w spółce akcyjnej?

- straty powstałe w wyniku utraty samochodu, jeżeli nie był on objęty dobrowolnym ubezpieczeniem
- koszty prac rozwojowych zakończonych negatywnym wynikiem
- koszty (opłaty) egzekucyjne związane z niewykonaniem zobowiązań
- koszty reprezentacji związane z zakupem napojów alkoholowych

19. Które z poniższych stwierdzeń jest prawdziwe w odniesieniu do Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych w Polsce?

- skorzystanie z ich oferty nie wymaga członkostwa w danej kasie
- odprowadzają rezerwę obowiązkową do Narodowego Banku Polskiego
- prowadzą działalność nienastawioną na zysk
- zgromadzone w kasach depozyty są chronione przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny

20. W analizie technicznej zmiany cen kursu akcji prognozuje się przede wszystkim na podstawie:

- historycznych kursów akcji
- wskaźników makroekonomicznych i sektorowych
- sprawozdań finansowych
- stopnia wykorzystania nowoczesnych technologii w spółce w odniesieniu do głównych konkurentów

21. Monety bulionowe to:

- wspólna nazwa monet obiegowych o drobnych nominałach
- wycofane z obiegu monety zdawkowe z metali nieszlachetnych
- monety obiegowe ze stopu *nordic gold* bite w ograniczonym nakładzie dla uczczenia ważnych wydarzeń
- złote monety o nieograniczonym nakładzie emitowane w celach inwestycyjnych

22. Opis dyskusji z posiedzenia Rady Polityki Pieniężnej (tzw. *minutes*) zawiera:

- opinie członków Rady dotyczące bieżących i prognozowanych zjawisk gospodarczych
- syntetyczny zapis stanowisk (poglądów) poszczególnych członków Rady w dyskutowanych na posiedzeniu kwestiach
- imienny wykaz złożonych wniosków o zmianę podstawowych stóp procentowych NBP
- wyniki głosowania wraz z wykazem głosów oddanych przez członków Rady

23. W przypadku użycia przez osobę do tego nieuprawnioną skradzionej karty płatniczej (bez ujawnienia kodu identyfikacyjnego – PIN):

- bank nie odpowiada za płatności elektroniczne (internetowe) dokonane po zgłoszeniu utraty karty
- bank ponosi odpowiedzialność za transakcje powyżej kwoty o równowartości 150 euro dokonane przed momentem zgłoszenia utraty karty
- bank ponosi odpowiedzialność wyłącznie za transakcje powyżej wysokości salda konta, do którego została wydana karta debetowa, lub, w przypadku kart kredytowych, powyżej kwoty przyznanego limitu kredytowego
- bank ponosi odpowiedzialność za transakcje dokonane przez osoby nieuprawnione wyłącznie w sytuacji wykupienia specjalnego ubezpieczenia

24. Zbiór praktyk rynkowych opublikowany przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego, zwany potocznie Bazylea II, nie reguluje:

- metod pomiaru poziomu ryzyka dla różnych rodzajów aktywów
- wytycznych dla instytucji nadzorujących banki
- minimalnej wartości współczynnika wypłacalności
- minimalnej różnicy pomiędzy stopami kredytów a depozytów

25. Realizując politykę personalną opartą na modelu *sita* zakłada się, że kluczowym elementem zarządzania personelem jest:

- szkolenie i rozwój
- motywowanie
- planowanie zatrudnienia
- selekcja

26. *Leniency* to:

- możliwość zmniejszenia kary nakładanej przez odpowiedni organ na przedsiębiorstwa biorące udział w niedozwolonym porozumieniu (zmowie) naruszającym konkurencję na rynku
- strategia przedsiębiorstwa dominującego polegająca na niewywieraniu silnej presji konkurencyjnej na mniejsze przedsiębiorstwa działające na tym rynku w celu uniknięcia zarzutów o monopolizację
- zasada, według której drobne uchybienia wykryte podczas kontroli podatkowych nie są karane
- sposób windykacji należności przedsiębiorstwa oparty na polubownym rozstrzygnięciu sporów

27. Model Du Ponta można wykorzystać do obliczenia:

- szybkości spłaty zobowiązań
- stopy dywidendy
- rotacji należności w dniach
- marży uzyskanej na sprzedaży

28. Im bardziej demokratyczny system i styl zarządzania, tym większą rolę w procesie motywowania odgrywają:

- narzędzia perswazji
- wewnętrzne regulaminy
- narzędzia przymusu
- narzędzia o charakterze imperatywnym

29. Daleko idący podział pracy w dłuższym okresie prowadzi do:

- migracji wartości
- alienacji pracowników
- ujemnej entropii
- syndromu grupowego myślenia

30. Główną zaletą strategicznej karty wyników opracowanej przez R.S. Kaplana i D.P. Nortona jest:

- możliwość takiego przeformułowania strategii przedsiębiorstwa, aby utrzymać wyniki finansowe na założonym poziomie
- zorientowanie na strategię przedsiębiorstwa, a nie uwzględnianie dokonań (wyników) poszczególnych pracowników
- pominięcie w analizach rozbieżnych potrzeb klientów
- wyrażenie wszystkich celów przedsiębiorstwa, w tym również tych o charakterze niefinansowym, w postaci mierzalnych wskaźników

Ocena jury						
Rodzaj pytania	Pytania testowe	Zadanie z analizy finansowej	Pytanie opisowe			Razem
			Poziom merytoryczny (w tym zgodność z wybranym tematem)	Terminologia i przykłady	Poprawność językowa i struktura odpowiedzi	
Zakres	0–60 pkt	0–15 pkt	0–14 pkt	0–7 pkt	0–4 pkt	
Ocena						